

W sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szczyrk na lata 2017-2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. t.j. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) i art. 10 oraz art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej (Dz. U. t.j. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.)

Rada Miejska w Szczyrku uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szczyrk na lata 2017-2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczyrk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Szczyrku

mgr Borys Matlak

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szczyrk na lata 2017-2019

Wprowadzenie:

Pierwszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Szczyrk opracowano na lata 2014 -2016. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr LVIII/309/1014 Rady Miejskiej w Szczyrk z dnia 27 maja 2014 r i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminę ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta nakłada obowiązek na samorządy podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Stanowi pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze dziecka, kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. W stosunku do jakiejkolwiek innej wspólnoty pozostaje ona zawsze społecznością pierwotną i jedną najwyżej cenionych wartości. Rodzina jest również bardzo ważnym elementem życia społecznego i ekonomicznego. Jest nieodłącznym elementem społeczeństwa, a więc i państwa.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy

rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, jego zagrożenia, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często mają charakter złożony i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy zaburzające prawidłowe funkcjonowanie rodzin. W takiej sytuacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Wówczas, instytucje i służby publiczne zobligowane są do wspierania rodziny i podjęcia na jej rzecz odpowiednich działań.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężanie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazania sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Podstawy prawne:

- a) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.)
- b) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.),
- c) Ustawa z dnia 29 lica 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- d) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.).

Diagnoza środowiska i problemu:

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczyrku oraz analiza społeczna Gminy.

Z danych Urzędu Miejskiego w Szczyrku wynika, że na koniec 2016 roku w gminie zamieszkiwało 5 628 mieszkańców (na pobyt stały), w tym 2 964 kobiet i 2 664 mężczyzn oraz 232 mieszkańców (na pobyt czasowy), w tym 135 kobiet i 97 mężczyzn, a skala bezrobocia przedstawiała się następująco:

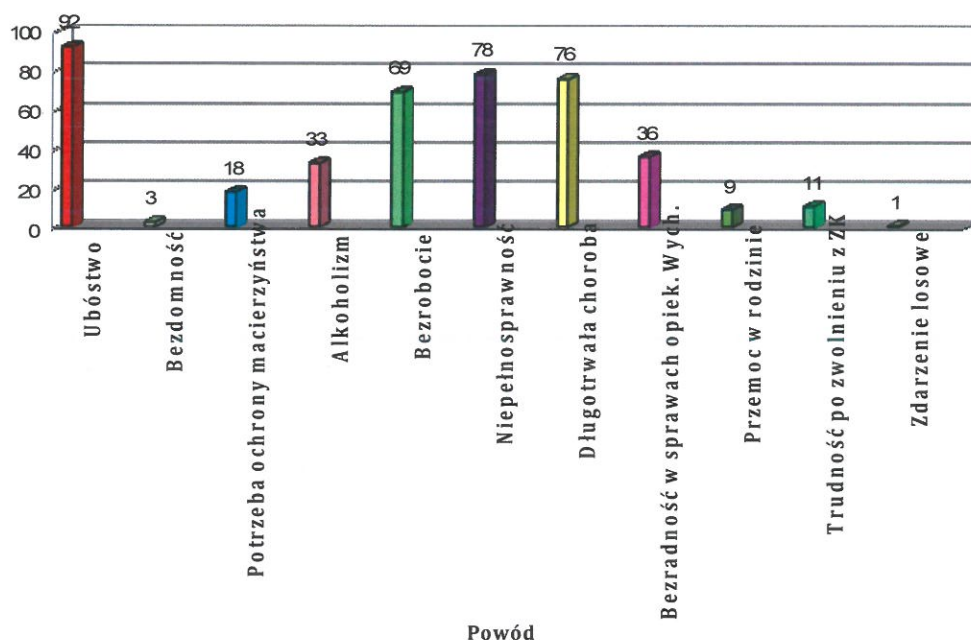
Tabel nr 1 Liczba osób bezrobotnych z terenu miasta Szczyrk stan na dzień 31.12.2016 r.

Liczba bezrobotnych:	Rok 2016:
Ogółem:	158
W tym kobiety:	79
Długotrwale:	30
W tym kobiety:	15

Źródło: Dane pozyskane z PUP w Bielsku – Białej.

Poniższy wykres obrazuje przyczyny przyznawania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyrku w 2016 roku:

Wykres nr 1 Przyczyny przyznawania pomocy przez OPS w Szczyrku w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Szczyrku.

Z powyższych danych wynika, iż liczba rodzin z dziećmi w których wystąpiły problemy opiekuńczo-wychowawcze stanowiły 16 % ogółu świadczeniobiorców. Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność pozostaje jednym z głównych powodów przyznawania świadczeń.

Od 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyrku, pozyskuje dotację z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację zadania pn. „Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Asystent rodziny”. W ramach Programu, w 2016 roku, na podstawie umowy cywilnoprawnej, usługi asystenta rodziny świadczyła jedna osoba.

Wsparciem asystenta w 2016 roku, objętych było 4 rodziny, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych o liczbie dzieci 10. Do zadań asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny; współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.);

W swoich działaniach na rzecz rodziny asystent rodziny współpracuje z pracownikiem socjalnym, do którego należy m.in.:

- analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- podniesie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomoc w integracji rodziny;
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążenie do reintegracji rodziny;
- wsparcie przez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka;

Cele i zadania programu:

Celem głównym programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez objęcie formami pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
3. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie powstania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
4. Podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej.

Zadania programu

Zadania	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
Diagnozowanie i analiza środowiska rodzinnych	- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinie przeżywającej trudności - praca socjalna polegająca na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci	- pracownicy socjalni OPS w Szczyrku	- ilość przeprowadzonych wywiadów środowiskowych - ilość pracy socjalnej
Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	- udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, - praca z rodzinami (wsparcie asystentów rodziny, praca socjalna, praca sądów, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, policji, służby zdrowia i innych instytucji) - wsparcie psychologiczne, poradnictwo prawne	- OPS w Szczyrku - GKPiRPA w Szczyrku - szkoły, policja, sądy, służba zdrowia itp.	- ilość dożywianych dzieci - liczba wydanych decyzji przyznających świadczenia z pomocy społecznej - liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny - liczba udzielonych porad
Działania mające na celu zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji	- współpraca szkół, policji, służby zdrowia, OPS-u, sądów, kuratorów, GKPiRPA, zespołu interdyscyplinarnego, PCPR, - monitorowanie rodzin u których zdiagnozowano problemy opiekuńczo – wychowawcze,	- wszystkie podmioty działające na rzecz pracy z rodziną	- liczba spotkań - liczba wizyt w środowisku
Działania mające na celu powrót dzieci do rodziny biologicznej	- Utrzymywanie kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi z wyjątkiem przypadków w których sąd zakazał takich kontaktów	- wszystkie podmioty działające na rzecz pracy z rodziną	- liczba rodzin w których podjęto takie działania - liczba osób objętych wsparciem

	- Udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej - Tworzenie możliwości do podnoszenia kwalifikacji, odbywania kursów i szkoleń przez pracowników i specjalistów		- liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje - liczba osób, które ukończyły kursy lub szkolenia
--	---	--	---

Odbiorcy programu:

- Rodziny mieszkające na terenie Miasta Szczyrk przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (rodziny dotknięte bezrobociem, ubogie, doświadczające przemocy domowej, uzależnione od alkoholu, rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia swoim i dzieci, zdarzeniami losowymi jak również sytuacjami kryzysowymi, itp.), zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.
- Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Realizatorzy programu:

Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyrku, jednak założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 w Gminie Szczyrk, powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty bądź osoby specjalizujące się i mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Źródła finansowania programu:

Źródłem finansowania programu są środki własne gminy oraz budżetu państwa (programy rządowe).

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Szczyrku
mgr Borys Matlak

